

Palvelusetelin käytöllä joustavuutta palveluiden hankintaan

Elinkeinoasioiden päällikkö Janne Pesonen
9.12.2010 Kurikka

Yrittäjien näkemys kuntien elinkeinopolitiikan osa-alueiden tärkeydestä (3 mainintaa):

Lähde: SY:n elinkeinopoliittinen mittaristokysely 2010

”Kunnallisvero uhkaa nousta jopa 27 prosenttiin”

Kauppalehti Optio, 11.11.2010

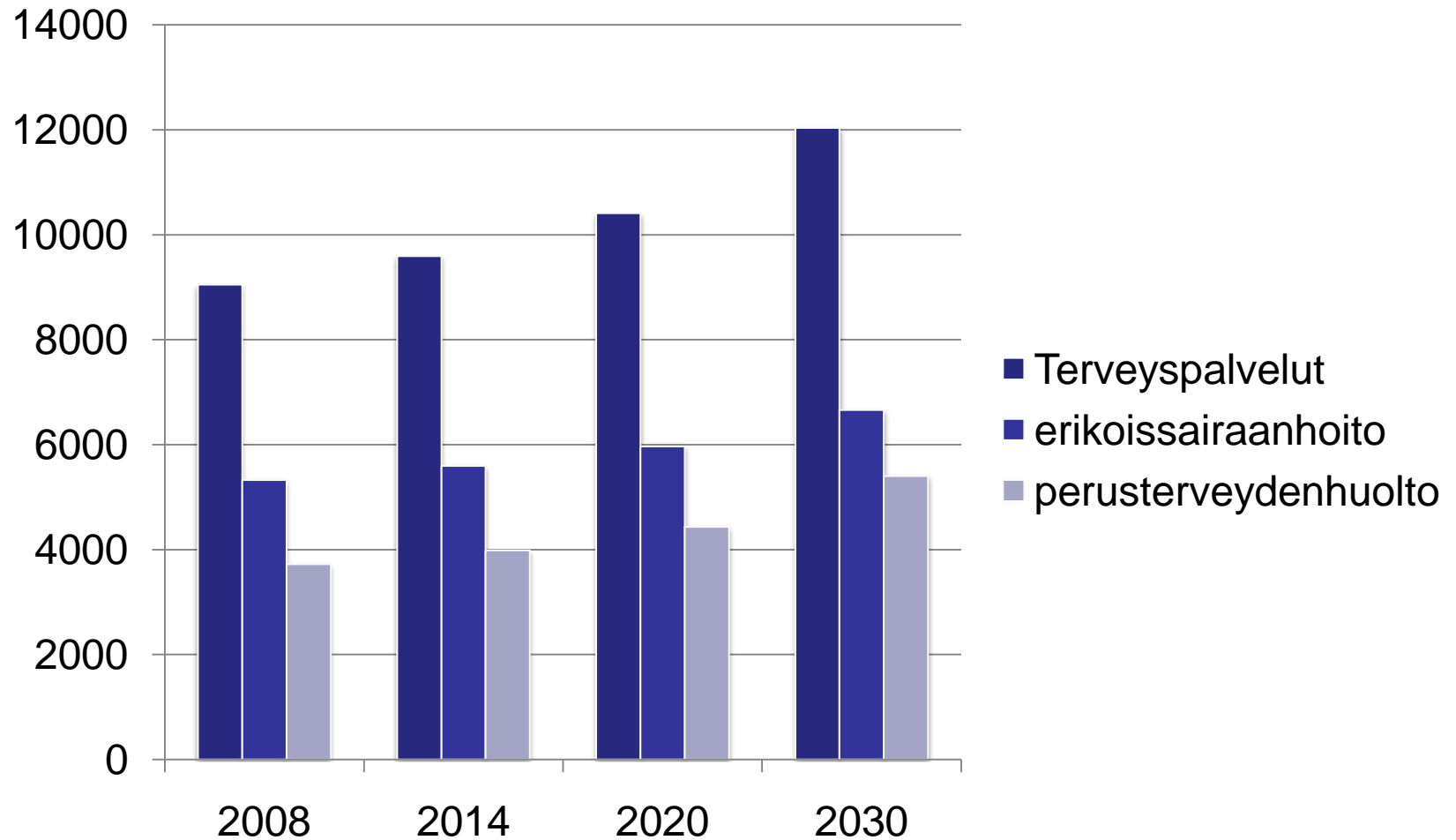
Kuntaliiton toimitusjohtaja Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma suree tänään ilmestyneessä Kauppalehti Optiossa, että kaikki eivät edelleenkään tiedosta, kuinka isoista ongelmista kuntataloudessa on oikeasti kyse.

-Ikääntymisestä puhutaan paljon, mutta sen aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun ja erittäin suuriin kustannuksiin kunnissa ei ole varauduttu. Tämä on se suuri kysymys, Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma sanoo.

-Kuntaliitto ja valtiovarainministeriö ovat tehneet laskelmia, joiden mukaan seuraavan kymmenen vuoden aikana kunnallisveroa on nostettava 3-4 prosenttiyksikköä, jotta kaikki tiedossa olevat menot pystyttäisiin kattamaan.

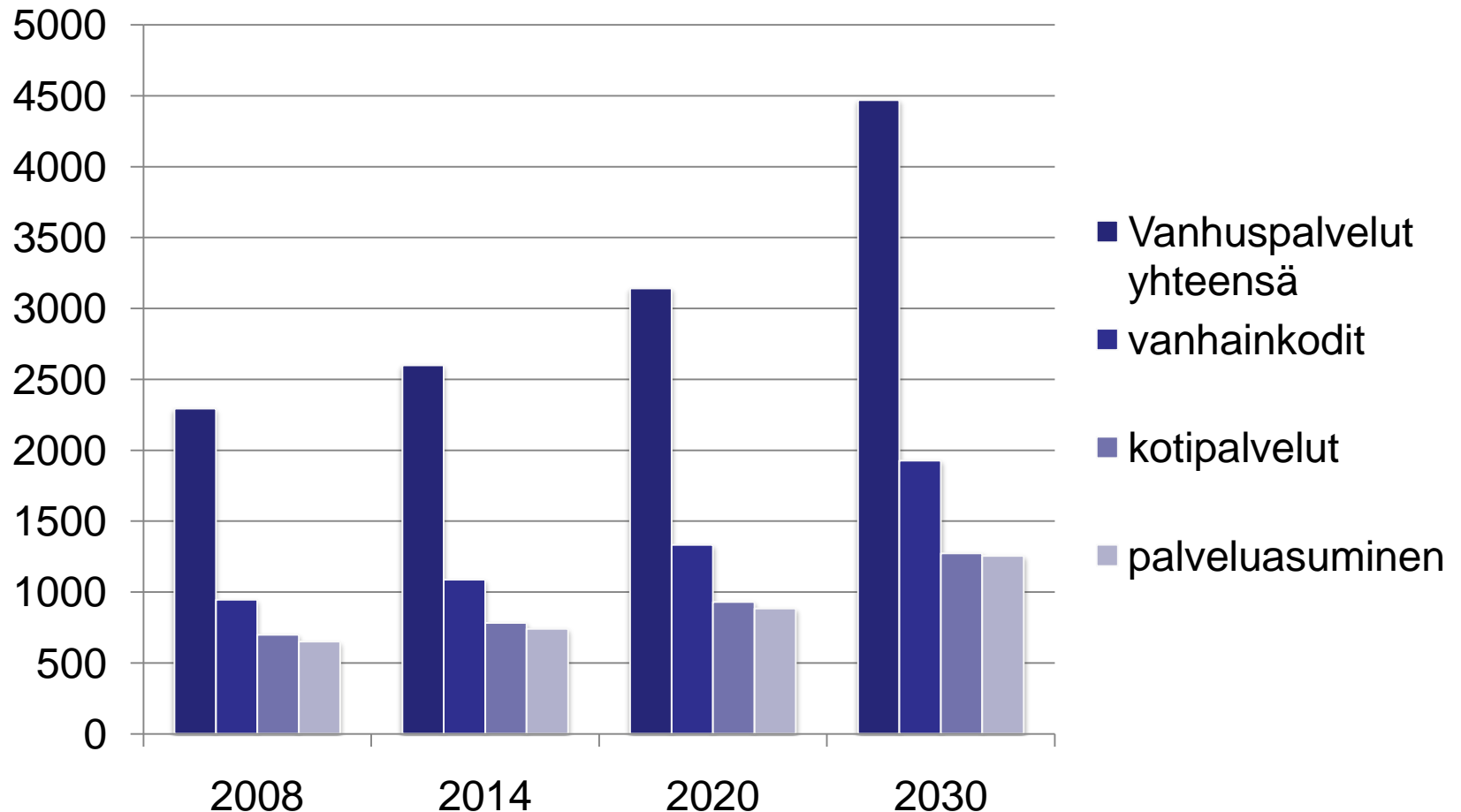
Vielä sitä seuraavanakin vuosikymmenenä nousupaine on yhtä suuri. Silloin liikutaan Mäki-Lohiluoman mukaan jo keskimäärin 27 prosentin tietämissä.

Terveyspalveluiden ”käyttökustannusten” ennakoitu kasvu (milj. euroa)

Lähde: Peruspalveluohjelma 2011-2014, VM.

Vanhuspalveluiden ”käyttökustannusten” ennakoitu kasvu (milj. euroa)

Lähde: Peruspalveluohjelma 2011-2014, VM.

Lähtökohtia kuntapalveluiden tuotannon kehittämiseksi

- Kunnilla erittäin vahva kysyntäasema, joissain palveluissa voidaan puhua jopa kysyntämonopolista
  - SY: *”Palveluiden tuottamistapa ei ole itseisarvo – palvelut on tuotettava niiden toimesta, jotka ne pystyvät kokonaistaloudellisimmin tuottamaan”*
- Haasteena kuntien oman tuotannon todellisten kustannusten määrittelemisen uskottavan kustannusvertailun tekemiseksi
- Haasteina niin ikään palveluiden laatuun ja tuotteistamiseen liittyvät epävarmuudet

”Kunta voi säästää rahaa ja kehittää ostopalveluidensa laatua vain hyödyntämällä monipuolista ja toimivaa palvelumarkkinaa”

SOTE-palvelujen tuotannon rakenne

Terveyspalvelut – yhteensä 12,1 Mrd €

- Julkisen sektorin tuotanto n. 76 %
- Yritysten tuotanto n. 19 %
- Kolmannen sektorin tuotanto n. 5 %

Sosiaalipalvelut – yhteensä 7,1 Mrd €

- Julkisen sektorin tuotanto n. 71 %
- Yritysten tuotanto n. 12 %
- Kolmannen sektorin tuotanto n. 17 %

SOTE-toimialan rakenne

Terveyspalveluyrityksiä 13 420 kpl

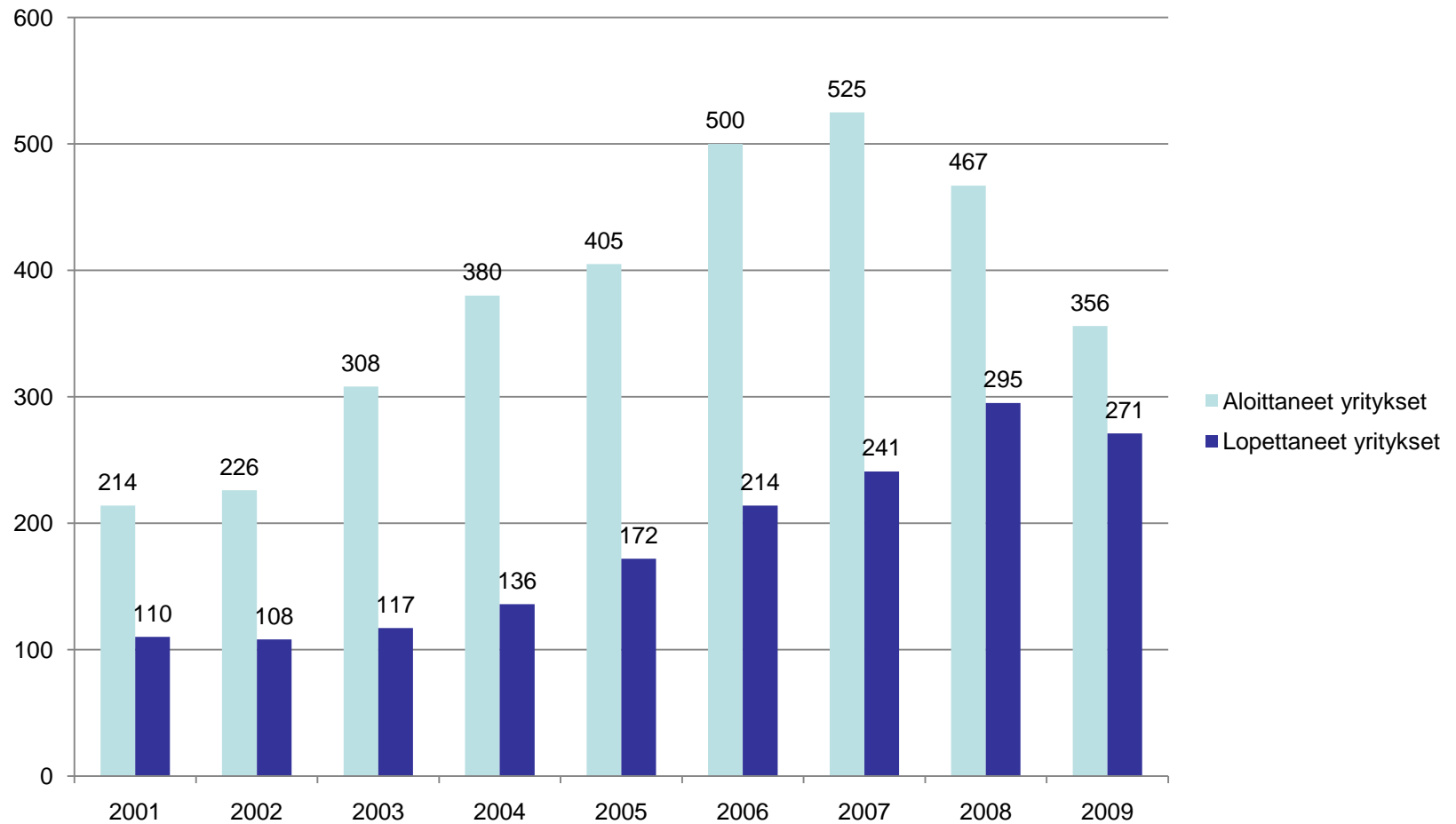
- Työllistävät noin 24 300 henkeä
- Yrityksistä peräti 98,4 % on alle 10 hengen yksiköitä
- Yhteenlaskettu liikevaihto 2,1 Mrd €

Sosiaalipalveluyrityksiä 3 110 kpl

- Yritysten määrä liki kuusinkertaistunut vuodesta 1995 vuoteen 2008
- Yrityksistä 85,8 % on alle 10 hengen yksiköitä
- Järjestöt toistaiseksi hieman yrityksiä merkittävämpi toimija sosiaalipalveluissa

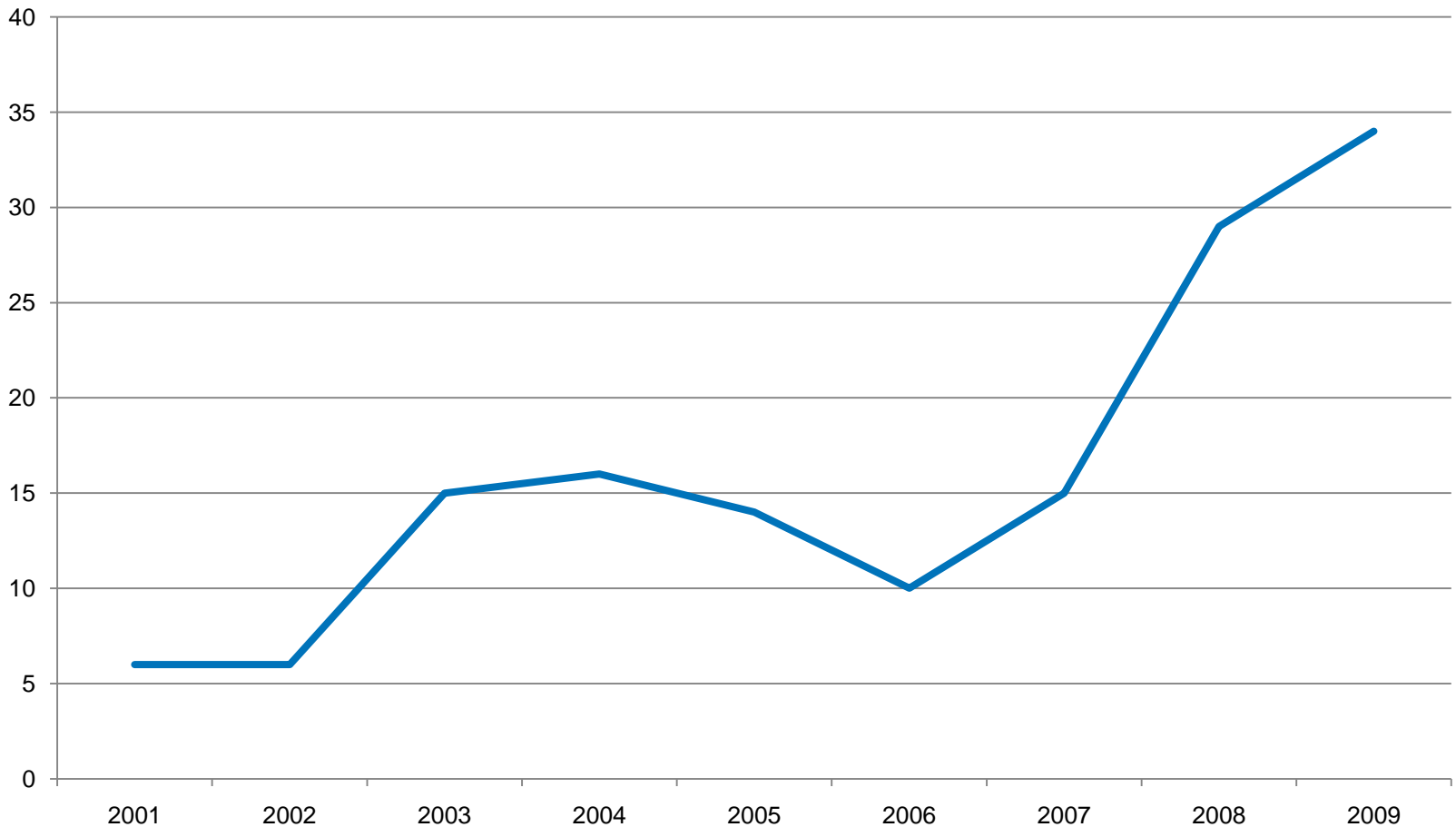
→ Edellytyksiä toimivan monituottajarakenteen aikaansaamiseksi olisi yritysten määrän puolesta

Aloittaneet ja lopettaneet sosiaalialan yritykset vuosina 2001 - 2009

Lähde: Tilastokeskus

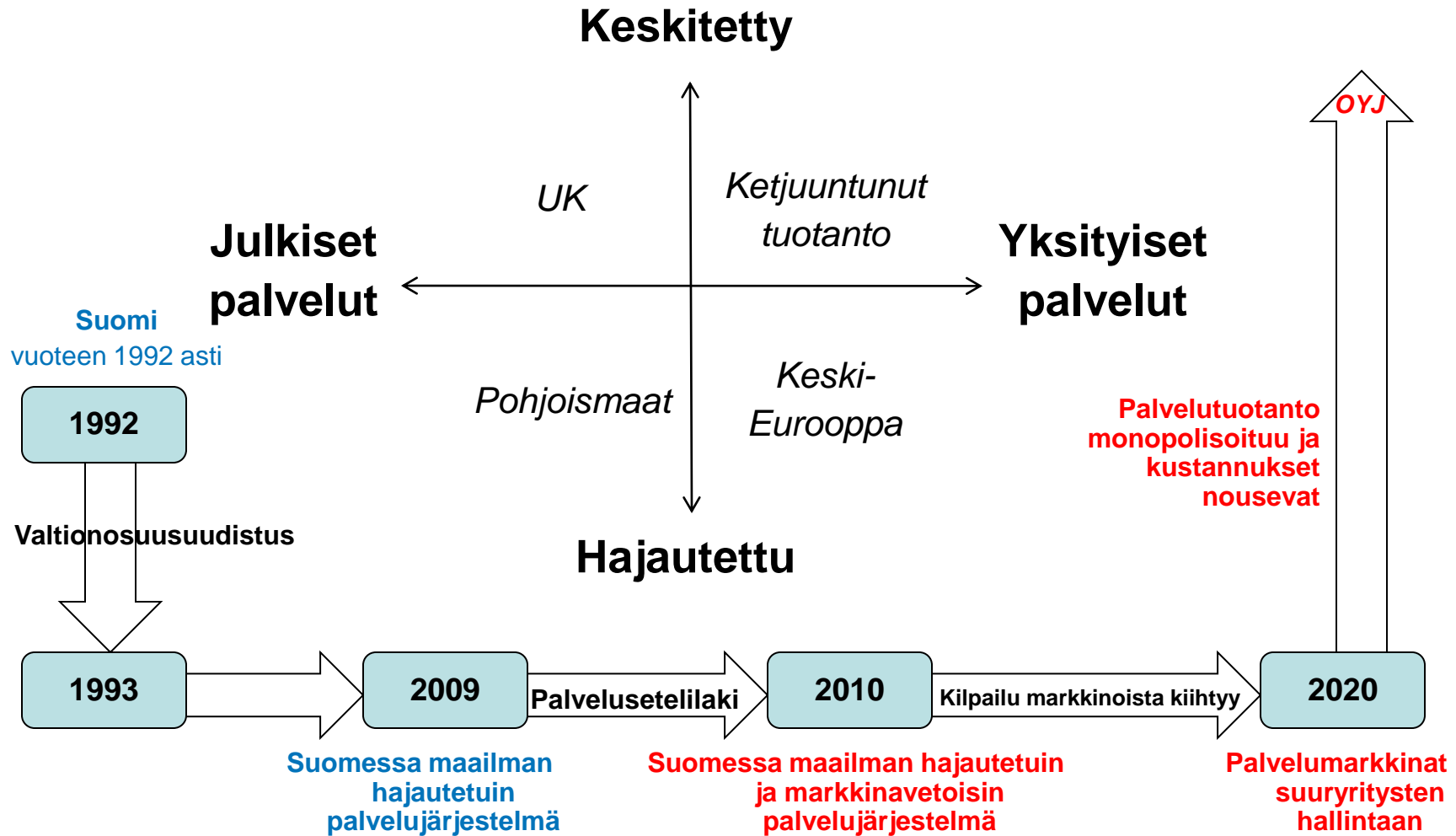
Sosiaalialan yritysten konkurssien määrä vuosina 2001 - 2009

Lähde: Tilastokeskus

Terveydenhuollon muutoskenaario 2020

(tutkija Jukka Ohtonen, 2010)

Palveluhankinnat uutisseurannassa

Ajanjaksolla 27.11.2009 – 5.11.2010 yhteensä 90 uutista ulkoistamispäätöksistä

- Attendo MedOne tuottajaksi keskimäärin joka kolmannessa kilpailutuksessa
- Yrittäjävetoinen toimija tuottajaksi keskimäärin joka kymmenennessä kilpailutuksessa
- Kunnallinen toimija valitaan kilpailutuksen perusteella tuottajaksi keskimäärin useammin kuin yrittäjävetoinen toimija
- Selkeästi suurin massa uusista kilpailutuksista päättyy pääomasijoittavetoiselle tuottajalle

→ Vaikka kysyntä kasvaa, keskittyy tuotanto kovaa vauhtia!

AttendoMedone rakennutti hoivakodin Kotkaan jo ennen kilpailutusta

Kymen Sanomat, 22.11.2010, s. 3

Attendo MedOne Hoiva rakennutti Hovinsaaren hoivakodin, ennen kuin Kotkan kaupunki oli edes kilpailuttanut palveluiden tuottajat. Attendo MedOne Hoivan toimitusjohtaja Pertti Karjalainen ei näe asiassa mitään ihmeellistä. Hänen mielestään asiassa on kyse yrittäjäriskistä.

Attendo MedOne Hoivan lisäksi myös kaksi muuta valittua palveluntuottajaa rakennuttavat hoivakotinsa Kotkaan itse. Mediverkko Hoivapalvelut on varannut tontin Eskolan vanhainkodin vierestä ja on luvannut vanhusten voivan muuttaa sinne keväällä 2012.

Kolmas palveluntuottaja eli Invalidiliiton Asumispalvelut Oy vasta etsii Kotkasta tonttia. Invalidiliiton Asumispalvelut on rakentamassa Kotkaan noin 50-paikkaisen hoivakodin vuonna 2013.

Terveyspalveluyritysten kerma riskisijoittajien käsissä

Talouselämä, 24.9.2010

Suomen kolme suurinta terveyspalveluyritystä on ulkomaisten riskisijoittajien omistuksessa, kertoo Talouselämä. Lehden mukaan suomalaisten hoitaminen kiinnostaa riskisijoittajia, koska alalla tapahtuu mullistuksia, kun kunnat ulkoistavat yhä suurempaa osaa terveydenhuollostaan.

Pääomasijoitusyhtiö Bridgepointin osakas Mikael Lövgren sanoo Talouselämälle, että tarkoitus on muuttaa hajanaisten yritysten joukko muutamaksi yhtiöksi, jotka täydentävät julkista järjestelmää. Bridgepoint omistaa Suomen suurimman terveyspalveluyrityksen Terveystalo Healthcaren. Myös Attendo Medonen ja Mehiläisen taustalla on ulkomaisia riskisijoitusyhtiöitä.

Talouselämän ja Mediutisten Terveystalous 2010 -selvityksen mukaan terveyspalveluiden markkinat ovat Suomessa 14–15 miljardia euroa, joista yksityisten osuus on noin neljännes. Lövgren uskoo, että Suomen terveystalouden markkinat kasvavat 7–10 prosenttia vuodessa.

”Tulosta tavoitellaan jo potilasturvallisuuden kustannuksella”

MTV3, 4.10.2010

Hoitohenkilöstön mukaan monissa kuntien ulkoistamissa terveyskeskuksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla tulosta tavoitellaan potilasturvallisuuden kustannuksella. Vuodeosastoille otetaan potilaita ylipaikoille, vaikka henkilöstö on mitoitettu alle minimivaatimusten. Myös lääkehoidossa säästetään, käytössä on vanhoja lääkkeitä tai potilaan tarvitsemat lääkkeet on jätetty kokonaan tilaamatta.

Tampereen Hatanpään puistosairaalan irtisanottu hoitaja *Tarja Helenius* ja Medonen sairaanhoitaja *Outi Virtanen* ovat huolissaan potilasturvallisuudesta.

- Jakovirheitä tapahtuu, potilaalla on väärät lääkkeet, liian vähän lääkkeitä tai liian paljon lääkkeitä, koska esimerkiksi kaksoistarkastus, joka pitäisi suorittaa niin se ei välttämättä onnistu, Helenius kuvaa.
- Meiltä ei aina edes löydy niitä lääkkeitä mitä potilailla on, ei yksinkertaisesti tilata tarpeeksi lääkkeitä, Virtanen kertoo.

”Vain harva vanhusten hoitolaitos täyttää kaikki kriteerit”

YLE, 21.10.2010

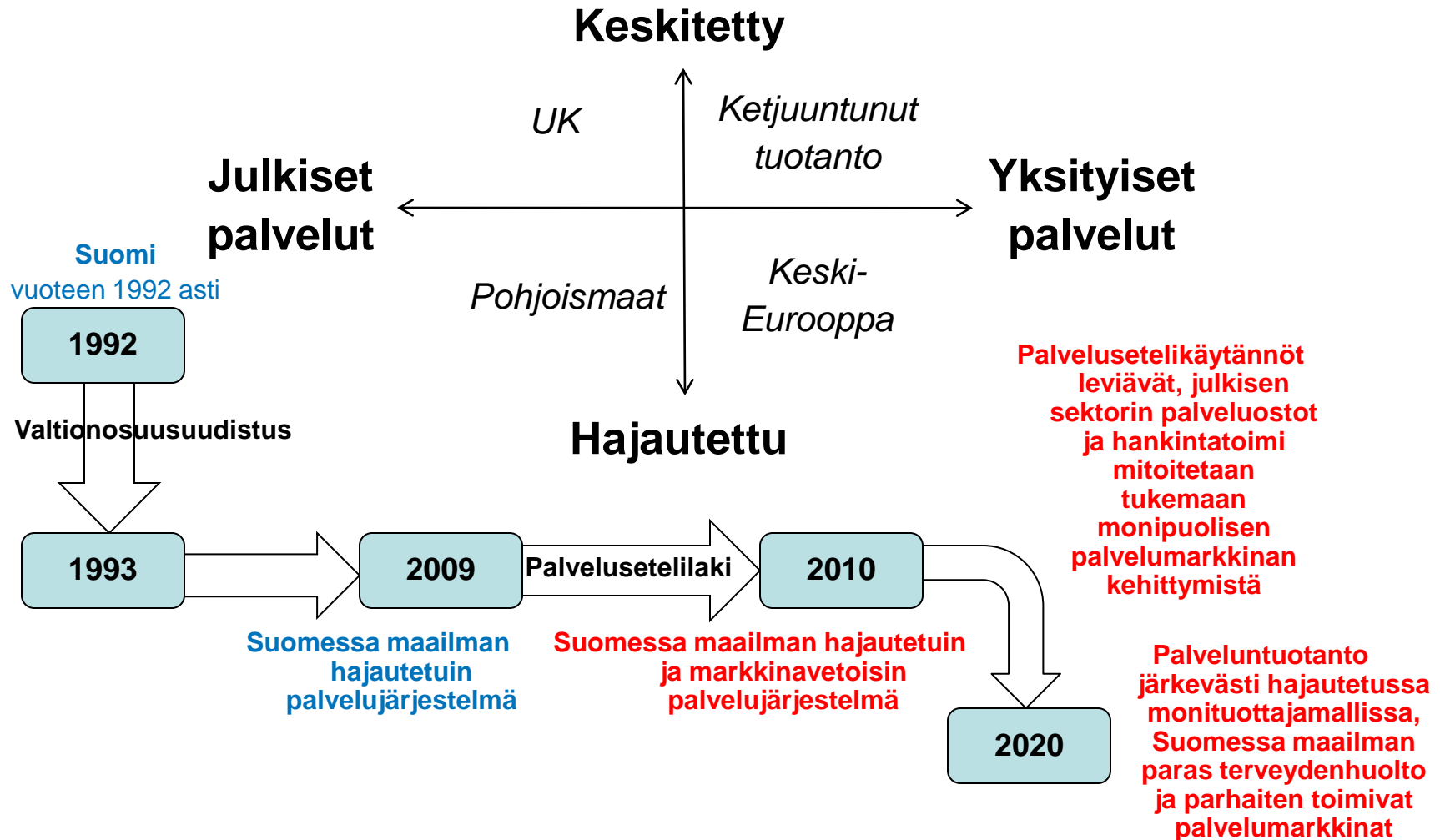
Valviran selvityksen mukaan 1 237 laitoksesta vain 149 täytti edes alimman hyväksyttävän tason. Loput 1 008 alittivat riman ainakin yhden kriteerin kohdalla. Yleisimmin ongelmia oli liian pitkissä ruokatauoissa.

Parhaan mahdollisen tuloksen kriittisiksi lasketuista asioista sai vain seitsemän yksikköä. Näistä yksi oli julkisen sektorin yksikkö. Huonoimman tason yksiköitä oli 70. Niistä 63 oli julkisen sektorin laitoksia.

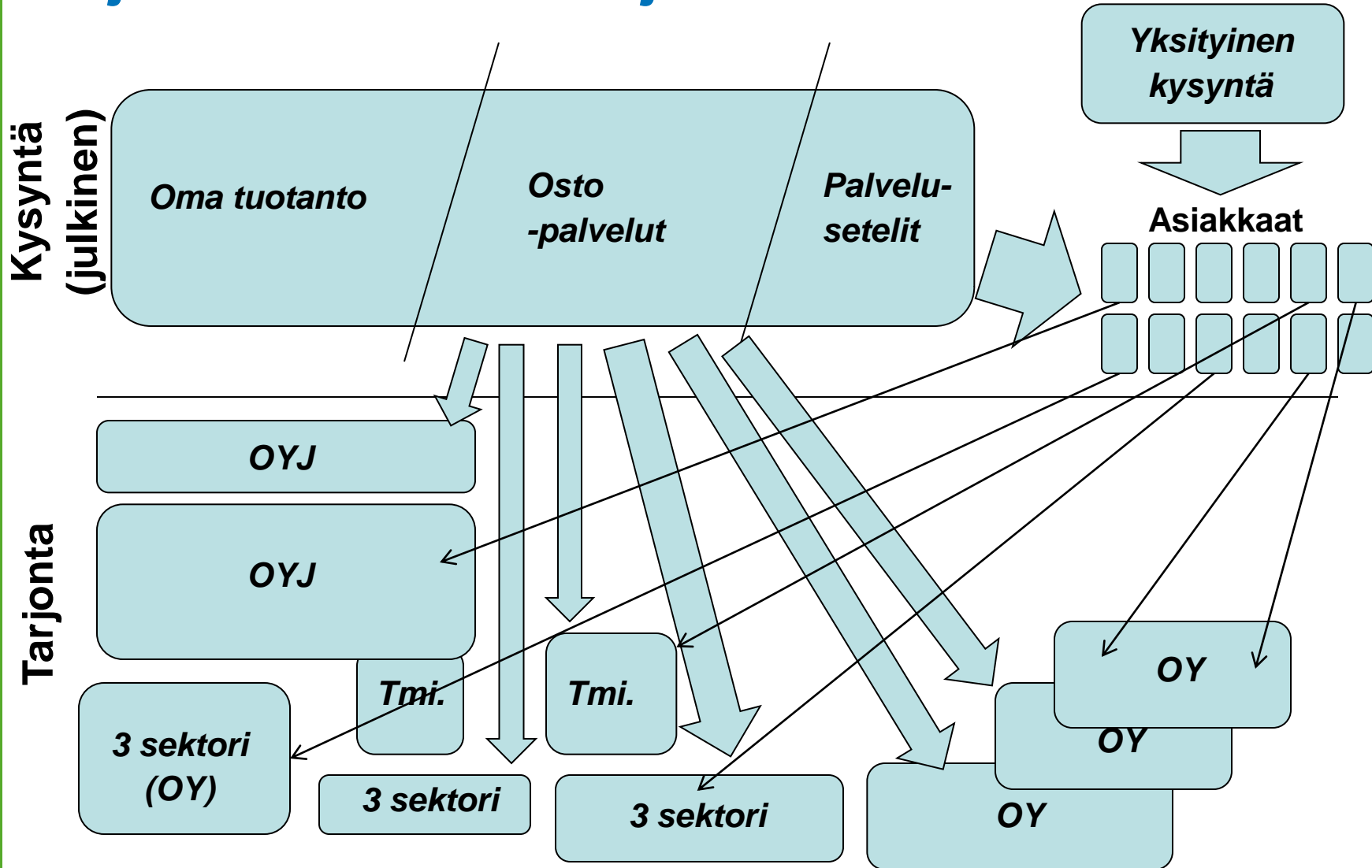
Valviran mukaan yksityiset laitokset pärjäsivät keskimäärin julkisia paremmin kaikilla kriteereillä. Esimerkiksi henkilökuntaa on julkisen sektorin laitoksissa vähemmän kuin yksityisen puolen laitoksissa. Lisäksi henkilökunnalta puuttuu useammin tehtävien vaatima kelpoisuus. Laitokset pisteytettiin hyvän hoidon ja hoivan kannalta kriittisten tekijöiden perusteella. Pisteitä annettiin henkilökunnan mitoituksen, koulutustason, lääkehoidon, ravitsemuksen, tavoitteellisen kuntoutuksen, tilojen ja vanhusten hoitoa koskevien asiakirjauksista ja tietosuojan perusteella.

Sosiaali- ja terveydenhuollon vaihtoehtoinen muutosskenaario 2020

(Suomen Yrittäjät, 2010)

Hajautettu monituottajarakenne

Mitä hankintalaki oikeasti edellyttää?

2 : Julkisissa hankinnoissa noudatettavat periaatteet

Hankintayksikön on käytettävä hyväksi olemassa olevat kilpailuolosuhteet, kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättä sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

20 : Kielto jakaa hankintaa tai yhdistellä hankintoja keinotekoisesti

Hankintaa ei saa jakaa eriin, osittaa tai laskea poikkeuksellisin menetelmin tämän lain säännösten soveltamisen välttämiseksi. Tavarahankintaa tai palveluhankintaa ei myöskään saa liittää rakennusurakkaan tai hankintoja muutoin yhdistellä keinotekoisesti tämän lain säännösten soveltamisen välttämiseksi.

Nykyisen palvelumallin kritiikki/KAKS tutkimus

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	Ei osaa sanoa
Nykymuotoinen tapa tuottaa palveluita ei vastaa nykyihmisen odotuksia, vaatimuksia eikä tarpeita	27	49	20	3	2
Ei mahdollisuuksia vaikuttaa itselle tarjottujen sote palveluiden sisältöön ja laatuun	17	51	27	2	2
Yksityiset sote- ja koulutuspalvelut usein parempia kuin julkiset	21	43	26	7	3

Lähde: Kunnallisanalan kehittämissäätöön julkaisu, 2008

Yksilön valinnan ensisijaisuus/KAKS tutkimus

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	Ei osaa sanoa
Valinnanmahdollisuuksien lisääminen oikein oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon kannalta	40	46	11	2	0
Palveluiden laatu ja vaihtelunmahdollisuus tärkeämpiä kuin kuka tuottaa palvelut	37	48	11	2	1
Ihmiset itse osaavat parhaiten päättää, mitkä palvelut heille sopivat ja mitä he tarvitsevat	39	46	13	2	1

FK: ”Hoivapalveluita ei kyetä rahoittamaan vain julkisin varoin”

Keski-Uusimaa, 9.10.2010, s. 7

Finanssialan Keskusliiton mukaan hoivapalvelut täytyy jatkossa rahoittaa nykyistä enemmän kansalaisten omasta kukkarosta. Toimitusjohtaja Piia-Noora Kauppi muistuttaa, että kansalaisten varallisuustaso nousee koko ajan. Samalla nousee myös vaatimustaso. Hoivapalveluiden julkista ja omaehtoista rahoitusta yhdistämällä julkisen rahoituksen paine kevenee ja resursseja voidaan paremmin kohdentaa annetun palvelulupauksen mukaisesti.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä

- Tuli voimaan 1.8.2009
- Laki on luonteeltaan mahdollistava, ei siis velvoita kuntia mihinkään, mutta avaa uusia mahdollisuuksia palvelurakenteiden kehittämiseksi
- Mahdollistaa palvelusetelien käytön lähes kaikissa sosiaali- ja terveystalouksissa
- Poistaa suurimman osan juridisista esteistä palvelusetelien käyttöönotolle
- Luo edellytyksiä jopa satojen miljoonien eurojen arvoiselle uudelle yksityiselle palvelumarkkinalle
- Asiakaslähtöisyys varmistaa markkinoiden toimivuuden ja palvelujen laadun

Palvelusetelien hyötyjä kunnille

- Mahdollistaa huomattavat kustannussäästöt
- Asiakkaiden hoitoon pääsy nopeutuu (säästöjä esim. hoitotakuusakkojen vähenemisen muodossa)
- Hoidon tarjonnan ja kulujen ennakoitavuus paranee
- Hoitoon pääsyn nopeutuessa ja sen laadun parantuessa sairauspäivät vähenevät
- Lisää kuntien tietämystä omista kustannuksistaan ja laadustaan
- Vähentää kuntien omien työntekijöiden työpainetta

- Palvelusetelit ovat kunnille aito mahdollisuus keventää kustannustaakkaa lakisääteisissä palveluissa

Palvelusetelien hyödyt asiakkaille

- Voi valita itse palveluntuottajansa ja saa näin aina haluamaansa laatua sopiviksi katsomillaan kustannuksilla
- Asiakas saa valita hoidon ajankohdan ja paikan
- Palveluiden laatu, saatavuus ja kustannustaso paranevat kilpailun myötä
- Sen väestöryhmän, joka pystyy itse valitsemaan palveluntuottajansa, koko kasvaa merkittävästi

Palvelusetelien hyödyt yrityksille

- Uudet liiketoimintamahdollisuudet
- Yritysten liiketoiminnan fokus järkevöityy; nyt keskitytään seurustelemaan kunnan hankintavastaavien kanssa, jatkossa painopiste nykyistä enemmän asiakkaassa
- Eri toimijoiden välinen kilpailu tapahtuu aidosti asiakkaan kannalta oleellisilla asioilla; palveluiden laadulla, saatavuudella ja hinnalla
- Mahdollista toiminnan pitkäjänteisemmän kehittämisen nykyisen sopimuskausittaisen suunnittelun sijaan (→ esimerkiksi henkilökuntaa pystytään palkkaamaan määräaikaistyyppien sijaan toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin)

Palvelusetelikäytäntöihin liittyviä haasteita ja kysymyksiä

- Palvelumarkkinoiden kehittymisen kannalta keskeinen kysymys tuottajien valinta (kilpailuttaako kunta etukäteen vai hyväksytäänkö kaikki kriteerit täyttävät toimijat?)
- Palvelusetelien hinnan/ arvon määrittäminen (liian pieni arvo johtaa tilanteeseen, jossa palveluseteleitä ei käytetä, toisaalta liian lähelle kunnan omaa kustannustasoa määritelty hinta ei tuo säästöjä eikä kannusta palvelusetelien käyttöönottoon)

→ **Kunnilla on aidosti suhteellisen vapaat kädet kehittää omannäköisiään palvelusetelikäytäntöjä**

Palvelusetelit helposti sovellettavissa mm:

- Lasten päivähoito
  - Koti- ja tukipalvelut (kotipalvelut jo vuoden 2004 alkaen, käytössä esim. Karhukunnissa)
  - Kotisairaanhoido (jo vuodesta 2008 alkaen)
  - Vanhusten asumispalvelut (Helsingissä varsin toimiva malli)
  - Erilaiset apuvälineet
  - Vammaispalvelut
  - Kaihileikkaukset
  - Päiväkirurgia yleisemminkin
  - Fysikaaliset hoidot
  - Hammaslääkäripalvelut (mm. Helsingissä käytössä jo pitkään)
- Ylipäätään palvelusetelien käyttöönotto on helppoa jo tuotteistetuissa tai helposti tuotteistettavissa olevissa palveluissa

Jyväskylä

- Vuonna 2010 noin 20 000 palveluseteliä vanhus- ja vammaispalveluissa sekä lasten tilapäisessä kotihoidossa
  - Tämän lisäksi ”palvelurahalla” noin 1000 lasta päivähoidossa
  - Vastaa noin 1,5 prosenttia sosiaali- ja terveystoimen budjetissa, mutta osuutta pyritään kasvattamaan
  - Palveluntuottajina yhteensä 150 yritystä
  - Palvelusetelin arvo esim. vanhuspalveluissa 20 €, asiakkaan omavastuuosuuden ollessa noin 8 € seteliä kohden
- Pyrkimys kehittää jatkossa palvelumarkkinaa maakunnalliseksi

Vanhus- ja vammaispalveluiden markkinat Jyväskylässä

Hyväksytyjä palvelusetelituottajia yhteensä 33

- Palvelusetelillä tuotettavat palvelut
  - Kotipalvelua 19 yritystä
  - Kotisairaanhoidoa 10 yritystä
  - Lyhytaikaishoitoa palvelukodissa 4 yritystä
  - Omaishoitajien sijaispalvelua 19 yritystä
  - Päivätoimintaa 2 yritystä
  - Siivouspalvelua 19 yritystä

Myönnettyjä palveluseteleitä 11 866 kpl (vuonna 2009 tammi-lokak.)

- Omaishoito 7 626 kpl = 152 520 €
- Kotihoito 4 240 kpl = 84 800 €

TA 2010: yht. 391 700 € Jyväskylän osalta

HUS kokeilee palvelusetelien käyttöä

Mediuutiset, 4.12.2009, s.16:-

Hus kokeilee palveluseteleitä. Jos piirin hallitus hyväksyy suunnitelman, käytännön kokeilu aloitettaneen vuonna 2010. Palveluseteleitä on tarkoitus testata ensimmäiseksi silmätautien avohoidossa ja kaihikirurgiassa. Jos kokemukset ovat hyviä, palvelusetelien käyttöä saatetaan laajentaa myös muiden sairauksien hoitoon. Hus asettanee hintakaton palveluille.

Artikkelin mukaan palvelusetelien käytössä on kyse etenkin hankintatavan muutoksesta. Palvelusetelien käyttö ei edellytä raskasta kilpailutuskierrosta.

Turku muokkasi palvelusetelijärjestelmäänsä

Turun Sanomat, 25.3.2010, s.25:-

Turun paljon kritiikkiä herättänyt päivähoiton palveluseteliuudistus on muotoiltu uudelleen. Sekä vanhemmat että yksityiset päiväkodit ovat pitäneet uudistuksen suurimpana ongelmana palvelusetelin liian pientä kattoa. Nyt peruspalvelulautakunta nosti setelin arvoa 705 eurosta 740 euroon.

Perheet saavat uudistuksen myötä vapauden valita, siirtyvätkö he palvelusetelijärjestelmään vai jatkavatko samassa päiväkodissa samantyyppisellä sopimuksella kuin tähän asti.

Kuusamo ottanut käyttöön erikoissairaanhoidon palvelusetelit

Koillissanomat, 6.5.2010, s.6:-

Kuusamo on Suomen ensimmäinen kunta, joka on ottanut käyttöön erikoissairaanhoidon palvelusetelit. Palveluja tuottava ODL Terveys Oy on jo hyväksytty palveluntuottajarekisteriin, ja ennen kesää 2010 rekisteri täydentynee ainakin kolmella muulla toimijalla. Toistaiseksi palveluseteliä voi käyttää kaihi-, tekonivel- ja lihavuusleikkauksiin sekä olkapää-, polvi- ja käsikirurgisiin leikkauksiin ja toimenpiteisiin. Asiakkaan maksama omavastuu palveluista on noin 25 %.

Mikkelin palvelusetelikokeilu saattaa laajentua terveyspalveluihin

Länsi-Savo, 8.5.2010, s.10:-

Mikkelin seudulla saatetaan laajentaa palveluseteleiden käyttö terveyspalveluihin. Palvelusetelillä esimerkiksi hammashoito- ja kaihileikkausjonoja voitaisiin siirtää osittain yksityiselle puolelle.

Mikkelin seudulla aloitettiin palvelusetelikokeilu vuonna 2009. Puumalassa kokeilusta ei kuitenkaan ole hyödytty toivotulla tavalla, eikä budjetoidusta 5 000 eurosta ole käytetty euroakaan. Syynä kokeilun epäonnistumiseen se, että kunnan alueella ei ole yhtäkään palveluntuottajaksi hakeutunutta kotipalveluyritystä.

Hyvinvointialan palvelusetelien kokeilu kiinnostaa Etelä-Pirkanmaalla

Aamulehti, 20.6.2010, s.8:-

Etelä-Pirkanmaan seutuseminaarissa on esitelty palveluseteliselvityksen tuloksia. Kyselyyn vastanneista 40 % kannattaa hyvinvointialan palvelusetelin kokeilemista. 20 % on valmis ottamaan palvelusetelin heti käyttöön.

Selvityksen tehnyt Sari Taavitsainen Valkeakosken seudun kehitys Oy:stä kertoo, että vastaajat haluavat toteuttaa palvelusetelijärjestelmän seudullisesti, mutta kunnat määrittelisivät setelin arvon ja käyttökohteet.

Palveluseteli koekäyttöön Helsingin sosiaalipalveluissa

Helsingin Sanomat, 23.6.2010, s.13:-

Helsinki ottaa palvelusetelin koekäyttöön lapsiperheiden kotipalvelussa, vammaisten henkilökohtaisessa avussa, lasten kerhotoiminnassa ja vanhusten päivätoiminnassa.

Sosiaalilautakunnan puheenjohtajan Sirkku Ingervon mielestä olisi varmistettava, ettei seteli jaa asukkaita maksukyvyn mukaan. Palveluseteliasia menee vielä kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn. Kokeilu aiotaan toteuttaa 30.6.2012 mennessä.

Vaasan seudun kunnat pohtivat palveluseteliä

Vasabladet, 30.8.2010, s.3:-

Vaasan seudun kunnat saattavat aloittaa uuden yhteistyöprojektin, jossa tarjottaisiin palveluseteleitä. Vaasa on jo vuosia käyttänyt palveluseteleitä. Sillä on sopimus useiden yksityisten yritysten kanssa, jotka tarjoavat mm. kotihoitoa.

Nyt myös muut alueen kunnat pohtivat palvelusetelin käyttöönottoa oman kunnallisen palvelun laajentamisen sijaan. Esimerkiksi Vöyri-Maksamaan kunnanjohtaja Christina Öling toivoo, että kotipalvelun palveluseteli voitaisiin ottaa käyttöön vuonna 2011.

Kallion kuntayhtymä kokeilee palveluseteliä lapsiperheiden apuna

Kaleva, 1.9.2010, s.5:-

Peruspalvelukuntayhtymä Kalliossa ryhdytään kokeilemaan palvelusetelin käyttöä lapsiperheiden kotipalvelussa. Mukana ovat Alavieska, Nivala, Sievi ja Ylivieska.

Palveluseteli kohdennetaan perheille, jotka tarvitsevat tilapäistä apua vakavan kriisin tai vaihtuneen elämäntilanteen vuoksi. Kokeilu alkaa syyskuussa 2010 ja kestää vuoden 2010 loppuun. Palvelujohtaja Pirjo Matikainen kertoo, että hankkeen tarkoituksena on turvata lapsen arki.

Vantaa ottaa käyttöön vanhustenhoidon palvelusetelin

Helsingin Sanomat, 10.9.2010, s.12:-

Vantaa ottaa käyttöön vanhustenhoidon palvelusetelit vuonna 2011. Niitä on määrä käyttää osassa vanhusten asumispalveluita ja omaishoitajien sijaisten palkkaamisessa.

Vantaa miettii palvelusetelin käyttöä myös monella muullakin sosiaali- ja terveystoimen osa-alueella.

Laukaan vanhuspalveluihin erittäin laaja palveluseteli

Keskisuomalainen, 16.9.2010, s.6:-

Laukaa ottaa vuonna 2011 vanhuspalveluissaan käyttöön erittäin laajan palvelusetelin. Sitä voisi alustavien kaavailujen mukaan käyttää palveluasumisessa, kotihoidon tukipalveluissa, kehitysvammaisten palveluasumisessa, omaishoitajien vapaapäiväjärjestelyissä ja tilapäisessä kotihoidossa.

Uusi Vöyri ottaa palvelusetelit käyttöön vuonna 2011

Pohjalainen, 6.10.2010, s.8:-

Uusi Vöyri ottaa vuoden 2011 alussa käyttöön palvelusetelit. Vöyri-Maksamaan kunnanhallitus on päättänyt kokeiluun osallistumisesta. Vaasan seudun palvelusetelikokeilua vie eteenpäin Vasek. Seteleitä saa käyttää mm. omaishoitajien lakisääteisten lomapäivien järjestämiseen.

Tehostetun palveluasumisen voi maksaa palvelusetelillä Tampereella

Aamulehti, 26.10.2010, s.8:-

Tamperelainen ikäihminen voi nyt maksaa palvelusetelillä tehostetun palveluasumisen paikastaan. Seteli on käytössä Tampereen ensi- ja turvakoti ry:n, Koivupirtin palvelukodin ja Kotipirtti ry:n palvelutaloissa, mutta käyttökohteita tulee huomattavasti lisää vuonna 2011. Seteliä aiotaan laajentaa myös esimerkiksi säännölliseen kotihoitoon ja kotihoidon tukipalveluihin. Parin vuoden päästä pyritään saamaan käyttöön seudullinen palveluseteli. Tehostetun palveluasumisen setelin lähtöarvo on 93 euroa vuorokaudessa.

Tampereella suunnitellaan päivähoidon palveluseteliä

Aamulehti, 29.10.2010, s.10:-

Tampereen lasten ja nuorten lautakunta on päättänyt, että kaupunki osallistuu Oulun vetämään päivähoidon palveluseteli-hankkeeseen. Yksi suuri haaste on keksiä, miten vanhempien tulot pystytään ottamaan seteliä myönnettäessä huomioon ilman lisätyövoiman palkkaamista. Setelistä tulisi ensin Tampereen sisäinen, mutta myöhemmin se voi laajentua koko kaupunkiseudulle.

Välttämättömiä arvovalintoja

- Hyväksytäänkö ajatus siitä, että kustannustaakkaa siirretään asiakkaan vapaaseen valintaan perustuen asiakkaalle?
- Hyväksytäänkö ajatus siitä, että ”valtaa” tuottajan valinnasta siirtyy kustannusvastuun myötä kunnalta asiakkaalle?
- Hyväksytäänkö ajatus siitä, että kaikilla ei välttämättä ole mahdollisuuksia valita palveluntuottajaa kaikista tarjolla olevista tuottajista (hinta vs. eriarvoisuus)?
- Hyväksytäänkö ajatus siitä, että kunnan oma tuotanto-organisaatio kevenee kysyntämonopolin purkautuessa asiakasvalinnan kautta aiempaa enemmän yrityksille?

Lopuksi

- Kunnilla on paitsi vastuu ja velvollisuus, niin myös aidot mahdollisuudet kehittää palvelumarkkinoita nykyistä toimivampaan suuntaan
- Palveluseteli on tähän erinomainen väline ja mahdollistaa persoonallisten kuhunkin kuntaan parhaiten tarvetta vastaavien järjestelmien kehittämisen